

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Bevezetés a pszichopatológiába

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeș-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Nyelvű Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociális Munka
1.5. Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Szociális Munka
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Pszichopatológiai alapfogalmak és mentális egészség				A tantárgy kódja	ALM2601
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Antal Imola docens				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Dávid-Kacsó Ágnes adjunktus				
2.4. Tanulmányi év	III	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	V	2.7. Tantárgy típusa	Szaktantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összórás	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					6
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					7
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórás					77
3.8. A félév összórás					125
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	-
4.2. Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Laptop, vetítő
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Laptop, vetítő, aktív részvétel

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- Felmérés, információk gyűjtése - Szociális segítségnyújtási projektek, programok és politikák kidolgozása, végrehajtása és értékelése a különböző kiszolgáltató csoportok számára - Tanácsadás és más beavatkozási módszerek elsajátítása a család vagy intézményi keretek között élő és tevékenykedő fogyatékos személyekkel, (óvoda, iskola, líceum, egyetem, szociális központ) a szakmai értékek és standardok tiszteletben tartásával. - Kommunikáció és szakmai kapcsolattartás a kedvezményezettekkel és más érintett szociális szereplőkkel
Transzverzális kompetenciák	- Objektíven és érvekkel alátámasztva, mind elméleti, mind gyakorlati szempontból megközelíteni a problémás helyzeteket a hatékony megoldásuk érdekében, a szociális munkára jellemző értékek és elvek tiszteletben tartása mellett. - Hatékony transzdiszciplináris csapatmunkatechnikák alkalmazása különböző hierarchikus szinteken, szervezeten belüli és szervezetközi szinten. - A képzési szükségletek objektív önértékelése, valamint a munkaerő-piaci követelményekhez való alkalmazkodás és a munkaerő-piaci integráció érdekében a személyes és szakmai fejlődés erőforrásainak és módjainak meghatározása

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	C1. A hallgató meghatározza a mentális zavarok diagnosztizálásának alapvető módszereit és rendszereit (DSM, BNO), valamint a mentális egészséggel kapcsolatos szociális kockázatok felismerésének eszközeit. C2. A hallgató azonosítja a mentális zavarokkal küzdő személyek helyzetének felmérésére jellemző kutatási módszereket, értékelési technikákat és diagnosztikai megközelítéseket. C3. A hallgató elmagyarázza a mentális zavarokkal élő személyek mint sérülékeny csoport társadalmi problémáinak (stigmatizáció, diszkrimináció, társadalmi kirekesztés) megjelenését és fennmaradását a biológiai, pszichoszociális és biopszichoszociális modellek segítségével. C4. A hallgató elmagyarázza az egyéni, családi, csoportos és közösségi szintű beavatkozási mechanizmusokat a mentális zavarokkal küzdő személyek támogatására. C5. A hallgató elemzi a mentális zavarokkal élő személyek társadalmi reintegrációs és rehabilitációs stratégiáit. C6. A hallgató elemzi a mentális egészség területén megvalósuló szociális projektek, pszichoszociális intervenciók és közösségi pszichiátriai programok eredményeit és hatásait. C7. A hallgató megfogalmazza, leírja és elemzi a különböző mentális zavarok (hangulatzavarok, szorongásos zavarok, skizofrénia, személyiségzavarok, evészavarok, pervazív fejlődési zavarok) társadalmi hatását a betegek és családjaikra. C8. A hallgató értékeli a mentális zavarokkal küzdő személyek speciális szükségleteit saját gondozásuk, kezelésük és társadalmi reintegrációjuk szempontjából. C9. A hallgató értékeli a közösség, az egészségügyi és szociális rendszer válaszmechanizmusait a mentális egészséggel kapcsolatos problémákra.
-----------	--

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Képességek	A1. A hallgató információt gyűjt és elemez a mentális zavarokkal kapcsolatban, kapcsolatot teremt a közösségi erőforrások (egészségügyi szolgáltatások, szociális szolgáltatások, önszolgáltató csoportok) és a mentális problémákkal küzdők között. A2. A hallgató a mentális állapot felmérésének és a pszichoszociális diagnózis specifikus módszereit alkalmazza a szakmai standardok és etikai normák szerint. A3. A hallgató alternatív beavatkozási megoldások kidolgozására alkalmaz pszichológiai és szociális elméleti elveket és módszereket. A4. A hallgató minőségi szabványokat alkalmaz a mentális egészség területén nyújtott szociális szolgáltatásokban. A5. A hallgató pszichoszociális intervenciók eljárásokat alkalmaz a mentális zavarokkal összefüggő társadalmi problémák kezelésére. A6. A hallgató a szakmai etika értékeit és elveit alkalmazza a mentális zavarokkal küzdő személyekkel való munkában, tiszteletben tartva jogaikat és méltóságukat. A7. A hallgató támogatja a mentális zavarokkal küzdő klienseket és családjaikat döntéshozatalukban, és pszichoszociális tanácsadást nyújt. A8. A hallgató professzionálisan kommunikál multidiszciplináris teamekben (pszichiáterek, pszichológusok, ápolók, szociális munkások) és a mentális egészségügyi szolgáltatások igénybevevőivel. A9. A hallgató megfelelő válaszméchanizmusokat hajt végre krízishelyzetekben és a mentális zavarokhoz kapcsolódó problémás helyzetekben. A10. A hallgató értelmezi és alkalmazza a mentális egészség területén releváns szociálpolitikai programokat és eljárásokat. A11. A hallgató nyomon követi a mentális zavarokkal küzdő személyek társadalmi és szakmai reintegrációs folyamatát.
Felelősség és önállóság	R1. A hallgató önállóan értelmez pszichopatológiai jelenségeket és javaslatokat fogalmaz meg a mentális zavarokkal élő személyek támogatására irányuló programokhoz. R2. A hallgató önállóan tervez pszichoszociális beavatkozási projekteket a mentális egészség területén, közösségi erőforrások bevonásával. R5. A hallgató önállóan dolgoz ki egyéni és családi beavatkozási terveket a mentális zavarokkal küzdő személyek és családjaik támogatására. R6. A hallgató önállóan dolgoz ki alternatív értelmezési stratégiákat a mentális zavarok társadalmi vonatkozásainak megértéséhez. R7. A hallgató önállóan kezel etikai dilemmákat a mentális egészség területén és elősegíti a hozzáférést a megfelelő szolgáltatásokhoz. R8. A hallgató elősegíti a mentális zavarokkal élő személyek emberi jogainak, autonómiájának és társadalmi befogadásának érvényesülését. R9. A hallgató csökkenti a stigmatizációt és változásokat ösztönöz a mentális zavarokkal küzdő személyek, családjaik és a közösség közötti kapcsolatokban.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A pszichopatológia elméleti alapjainak elsajátítása. A szociális munkás szerepének megértése a mentális zavarokkal küzdőkkel való munkában. A felméréssel és beavatkozással kapcsolatos gyakorlati készségek kialakulása.
--------------------------------------	---

7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az alapvető fogalmak megfelelő használata: (a mentális zavarok egyes formái). A különböző tényezők közötti összefüggéseknek a felismerése (ok-okozati vagy együttjárás) az elméletek perspektívájából. A magyarázó modellek alakulásának elemzése, párhuzamosan a társadalom modernizációjával; A beavatkozási lehetőségek megértése. A hallgató tudjon megtervezni egy beavatkozást egy mentális zavarokkal küzdő személy helyzetének javítása érdekében.
-------------------------------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezetés. Egészség és betegség modellek. A mentális egészség. A mentális zavarok diagnosztikai rendszerei: a DSM és a BNO.	Előadás interaktív elemekkel, Ppt bemutató, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
2. A mentális zavarok kialakulásának biológiai, pszichoszociális és biopszichoösziociális modelljei modellek	Előadás interaktív elemekkel, Ppt bemutató, kiscsoportos megbeszélés	
3. A hangulatzavarok.	Előadás interaktív elemekkel, Ppt bemutató, kiscsoportos megbeszélés	
4. A hangulatzavarok	Előadás interaktív elemekkel, Ppt bemutató, kiscsoportos megbeszélés	
5.A szorongásos zavarok	Előadás interaktív elemekkel, Ppt bemutató, kiscsoportos megbeszélés	
6.A skizofrénia	Ppt, kiscsoportos megbeszélés	
7. A skizofrénia	Ppt, kiscsoportos megbeszélés	
8. Személyiségzavarok	Ppt, kiscsoportos megbeszélés, kérdőívek, anatómiai babák, stb.	
9. Evészavarok: anorexia és bulimia	Ppt, kiscsoportos megbeszélés	
10. Pervazív fejlődési zavarok. Autizmus, Asperger szindróma	Didaktikai kisfilm - Ppt, kiscsoportos megbeszélés	
11. Szorongásos zavarok gyerekkorban	Ppt, kiscsoportos megbeszélés	
12.Figyelmzavaros hiperaktivitás	Ppt, kiscsoportos megbeszélés, prevenció kisfilmek megtekintése	
Könyvészet		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1.Bevezetés. Egészség és betegség modellek. A mentális egészség. A mentális zavarok diagnosztikai rendszerei: a DSM és a BNO.	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
2. A mentális zavarok kialakulásának biológiai, pszichoszociális és biopszichoösziociális modelljei modellek	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
3. A hangulatzavarok.	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
4. A hangulatzavarok	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	

5.A szorongásos zavarok	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
6.A skizofrénia	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
7. A skizofrénia	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
8. Személyiségzavarok	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
9. Evészavarok: anorexia és bulimia	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
10. Pervazív fejlődési zavarok. Autizmus, Asperger szindróma	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
11. Szorongásos zavarok gyermekkorban	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	
12.Figyelmzavaros hiperaktivitás	Ppt bemutató, beszélgetés, kiscsoportos megbeszélés kérdőívek	

Könyvészet

1. American Psychiatric Association (2024): A DSM V-TR, A mentális zavarok diagnosztikai és statisztikai kézikönyve 5. kiadásának átdolgozott verziója, Budapest, Oriold és Társai. Kari könyvtár
2. Bánki, Gy. (2018) A legnagyszerűbb könyv a nárcizmusról. Ab Ovo Kiadó. Budapest,
1. Campos Jimenez Maria (szerk.) (2016) Párbeszéd a szkizofréniáról. Oriold és társai. Budapest.
3. Harangozó, J. (2006) Bizonyítékon alapuló pszihoszociális intervenciókkal való közösségi pszichiátriai gondozás és rehabilitáció. in A szkizofrénia pszihoterápiája (ed. Trixler, M., Tényi, T.). Medicina könyvkiadó. Bp.
4. Mardon, A. (2017) The Insanity Machine: Living with Paranoid Schizophrenia, [Createspace Independent Publishing Platform](#)
5. Túry Ferenc, Szalai Tamás, Szumska Irena: (2019) Compulsory treatment in eating disorders: Control, provocation, and the coercion paradox, JOURNAL OF CLINICAL PSYCHOLOGY 75: (8) pp. 1444-1454.
6. Bogár Nikolett, Túry Ferenc: (2019) The fashion industry and eating disorders, Cambridge Scholars Publishing
7. Ow, R., Cheong Pon, A.W. (2020) Theories on Mental Health, Illness and Intervention. Mental Health and Social Work, Springer.3-23

9. Az epiztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A kurzus megfelel azoknak az elvárásoknak, amelyeket a mentális zavarokkal élő személyek, hozzátartozóik, a pszichiáterek, klinikai pszichológusok, pszichoterapeuták, iskolai tanárok, sőt akár a diákok és a leendő munkáltatók támaszthatnak a szociális munkásokkal szemben: hogy a hallgatók ismerjék a pszichopatológia és pszichoterápia szaknyelvét, a mentális egészségügy jogszabályait, tudják, milyen szolgáltatásokat és erőforrásokat kell igénybe venni a pszichés zavarokkal élő személyek érdekében; hogy képesek legyenek házi látogatásokat tenni krónikus mentális zavarokkal élő személyeknél szociális vizsgálatok és a család pszichoszociális támogatása céljából; hogy előmozdítsák e személyek jogainak érvényesülését; kezdeményezzenek rehabilitációs és reszocializációs programokat; valamint elősegítsék a közösség tájékoztatását e jogokkal kapcsolatban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Aktív részvétel	Írásbeli vizsga	80%
10.5 Szeminárium /	Tudományos dolgozat megírása és bemutatása	ppt	20%

Labor	Aktív részvétel		
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Egy tudományos dolgozat empirikus és tudományos megalapozása, az érvelés, kutatás módszereit felhasználva			
7 részvétel előadáson, 4 részvétel szemináriumon. - A másolás vagy különböző forrásokból való kompilálás (fel nem tüntetett forrásokból való használat, tartalmi összeállítás saját név alatt) maga után vonja a vizsgáról való kizárást, illetve a házi feladatok-referátumok semmisnek nyilvánítását.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							

Kitöltés időpontja:
2025.04.28.

Előadás felelőse:
Dr. Antal Imola

Szeminárium felelőse:
Dr. Dávid-Kacsó Ágnes

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025. 05. 20.

Intézetigazgató: dr. László Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.